

Posudek vedoucího magisterské práce

Bc. Irena Šulcová, *Pojetí existence Karla Jasperse*

Vedoucí práce: Mgr. Richard Zika, Ph.D.

Magisterská práce Bc. Ireny Šulcové sleduje centrální motivy v myšlení Karla Jasperse (mezní situace, *Dasein*, existence, transcendence...), zvláštní zřetel klade na Jaspersův přechod od psychologického k filosofickému způsobu reflexe.

Práce je výrazem autorčina intenzivního zájmu o Jaspersovo myšlení a jejího prohlubujícího se porozumění jeho východiskům a vývoji. Jaspersova filosofie přitom není pro I. Šulcovou pouze předmětem teoretického zájmu, nýbrž i inspirací či vodítkem k vlastnímu myšlení.

Takováto blízkost má ale svá úskalí, a ne všem se autorka dokázala vyhnout. Především je na některých místech těžké rozlišit, jestli nám předkládá parafrázi, výklad či interpretaci.

Příklady:

„V Kantově duchu, hledáním pravosti a poctivosti osobních pohledů, pátráním po omezení, bez známky moralizování, ale výkladem vedeným při vědomí základního přesvědčení o dvojí podobě bytí, konečnosti a podmíněnosti lidského života něčím, co nelze intelektuálně zdůvodnit ani dokázat, prochází *Jaspers* pojednání o mezních situacích...“ (s. 73)

Zde nelze určit, co je míněno obratem „v Kantově duchu“ – myslí tím autorka Jaspersovo přesvědčení, že postupuje v Kantově duchu, nebo s ním toto přesvědčení sdílí?

Podobně je tomu v pasáži: „[Jaspers] [r]ezignuje na tehdejší materialisticky založené mýty o procesech v mozku a přiklání se čistě k tomu, čemu jsme skutečností našeho pobývání schopni porozumět, co jsme schopni uchopit, odlišit a popsat.“ (s. 10)

Autorka zde mluví o „materialisticky založených mýtech“, a ne třeba neutrálně o „výkladech“. Opět není jasné, jestli tlumočí Jaspersovo stanovisko, nebo vyjadřuje vlastní perspektivu.

Orientace v práci je tím ztížena, přičemž ani po formální stránce není čtenáři postup usnadněn: v řazení jednotlivých pasáží chybí někde přechody a v extrémních případech (zřejmě v důsledku posledních úprav) je text předložen ve zmatečné podobě.

Příklad:

Za ohlášením „Charakter knihy PdW osvětluje Jaspers následujícím komentářem:“ (s 14) následuje výklad Jaspersova vztahu k psychologii a až v následujícím odstavci je předložena příslušná citace.

Úpravy a opravy by dále zasloužila i některá tvrzení. Např.: „Jestliže člověk vnímá svět jako vývoj, pak pro něj spočívá vlastní směr, *telos* v samotném dění.“ (s. 48) Z kontextu je zřejmé, co autorka míní, ale tvrzení samo je matoucí.

Práci jako celek nicméně hodnotím pozitivně. Vedle výše uvedených kladů oceňuji i to, že se text ke konci přece jen stává jasnějším a přehlednějším, a to přesto, že se v příslušných pasážích autorka věnuje obtížné problematice.

S přihlédnutím k jejím pozitivům i nedostatkům doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

8. 9. 17

Mgr. Richard Zika, Ph.D.